

Könyvbemutató

Általános Nyelvészeti Tanulmányok XXV.

A kognitív szempont a nyelv pszichológiájában

Főszerkesztő: Kenesi István

Szerkesztette: Pléh Csaba

Akadémiai Kiadó, Budapest

Idő: December 4. szerda 13:30 - 15:00

Hely: CEU Department of Cognitive Science

1023 Budapest, Frankel Leó út 30-34, G15 terem

A könyvről beszélgetnek: Lukács Ágnes, Unoka Zsolt mint olvasók,
valamint Pléh Csaba és Kenesei István mint szerkesztők

Az Általános Nyelvészeti Tanulmányok a modern magyar nyelvészet egyik legfontosabb fóruma. Tematikus kötetei egyszerre mutatnak be eredeti elemzéseket s összefoglaló illetve elméleti tanulmányokat, melyek évtizedes távlatban befolyásolják a hazai nyelvészeti érdeklődést és az egyetemi oktatást.

Ez a legújabb kötet nem általános kognitív nyelvészet szeretne lenni. Azt mutatja be, hogy a nyelv elsajátítására, mentális leképezésére és használatára vonatkozó elképzelésekben, átfogó elméletekben, interdiszciplináris értelmezésekben és kísérletekben hogyan jelenik meg a nyelvi rendszer és az emberi megismerő rendszer kapcsolata. A tanulmányok hangsúlya elsősorban pszicholingvisztikai. Új elem, hogy fordításokkal megjelenítjük néhány Magyarországon illetve Magyarországon is dolgozó kollega munkáit.

A kötet a kognitív nyelvészeti számos alapvető kérdésére kitér. Bemutatja, hogyan kérdőjelezi meg ez a felfogás a nyelv és a nyelvészet önállóságát, amikor a nyelvet, mint az emberi megismerés (kogníció) általános rendszereinek egyikét képzelem el, amelynek szabályszerűségeit az általános kognitív rendszer szabályszerűségei magyarázzák. Bemutatja, hogyan jelennek meg az elsajátításban, a tanulásban és a használatban is, a 'pusztán nyelvinél' általánosabb mechanizmusok.

A tanulmányok feltárják a kognitív szempont jelenlétét a nyelvi rendszer kreativitásának, összetevőinek, emlékezeti és észlelési illesztéseinek keretében. Több dolgozat elemzi a kognitív meghatározókat a nyelv keletkezésében illetve a gyermeknyelvben.

A kognitív szempont az afáziás jellegű s egyéb. pl. az autizmus spektrummal érintkező zavarokban is megjelenik. A kultúra és a nyelvhasználat (a pragmatika) illesztésének gazdag választékát is bemutatja a kötet, a metaforák alternatív elméleteitől kezdve a gondolat-terjedés és a nyelvi változás kognitív összetevőit.